

Raadsvergadering d.d. 10 december 2013 agendapunt 8

Aan:

De Gemeenteraad

Vries 27 november 2013

Portefeuillehouder:	dhr. P. Adema
Behandelend ambtenaar:	mevr. W.A. van Dijken
Doorkiesnummer:	0592 - 266 981
E-mail adres:	w.vandijken@tynaarlo.nl
Bijlagen:	
	- Raadsbesluit (bijgevoegd)
	- Startnotitie STAAN

Onderwerp

Intergemeentelijke samenwerking Tynaarlo, Assen, Aa en Hunze en Noordenveld (STAAN).

Gevraagd besluit

In te stemmen met een intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeenten Tynaarlo, Assen, Aa en Hunze en Noordenveld (STAAN), binnen de kaders van dit raadsvoorstel.

Wat willen wij hiermee bereiken?

Samenwerking in het sociale domein.

Als college willen wij anticiperen op de voorgenomen besluiten van de rijksoverheid. Dit voorjaar heeft de minister van BZK in de zgn. 'decentralisatiebrief' aangegeven dat samenwerking tussen gemeenten dringend gewenst is om de decentralisaties op het sociale domein (3D's) tot een succes te maken. Hij heeft een tweesporenbeleid voor ogen. Als eerste spoor wil hij met adequate vormen van samenwerking 'de uitvoeringskracht' tussen gemeenten bundelen. De minister van BZK beoogt samenwerkingsverbanden van minimaal 100.000 inwoners. Om een lappendeken aan samenwerkingsverbanden te voorkomen kiest hij voor 'congruente' samenwerkingsverbanden. Het college betreft o.a. de uitgangspunten in de nota verbonden partijen bij de samenwerking in het kader van STAAN.

100.000 plus gemeenten.

Als tweede spoor beoogt hij de opschaling van gemeenten met als eindbeeld 100.000+ gemeenten. Dit tweede spoor heeft de minister later genuanceerd door ook maatwerkoplossingen mogelijk te maken. De Vereniging van Drentse Gemeenten heeft namens de Drentse gemeenten in een brief aan de minister gereageerd dat een (nieuwe) herindeling in Drenthe niet aan de orde is. Samenwerking van onderop op en aansluiten bij bestaande samenwerkingsverbanden wordt vanuit Drenthe als een goed alternatief gezien. Vooruitlopend op een nadere positiebepaling door de minister is de (ambtelijke) positiebepaling op het terrein van de 3D's de samenwerking opgepakt.

Bezuinigingen.

Ook de bezuinigingsdruk doet een beroep op de slagkracht, flexibiliteit, effectiviteit, efficiency en innoverend vermogen van de gemeenten. Samenwerking is één van de mogelijkheden deze uitdagingen het hoofd te bieden.

Tegen de achtergrond van bovenstaande overwegingen willen wij nu en in de (nabije) toekomst een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening bieden. De gemeenten Assen, Noordenveld, Aa en Hunze

en Tynaarlo hebben de gedeelde ambitie om zich bij de samenwerking te laten leiden door de vijf K's: Kwaliteit, Klant, Kosten, Kwetsbaarheid en Kennis(deling)

Klant: De vier gemeenten hebben als gemeenschappelijk uitgangspunt dat de *klant* centraal staat. De dienstverlening aan de burgers, de bedrijven, de organisaties staat voorop bij het vorm en inhoud geven aan de samenwerking.

Kosten: De financiële situatie dwingt de gemeenten er toe sterk op de *kosten* te letten. Door samenwerking kunnen mogelijk efficiencyvoordelen worden gehaald.

Kwetsbaarheid: Door samenwerking kan de *kwetsbaarheid* (bijv. 'één-pitters') het hoofd worden geboden.

Kwaliteit: Het behouden of verbeteren van kwaliteit is een prioriteit bij de samenwerking. De samenwerking kan worden ingezet om de *kwaliteit* van de dienstverlening te waarborgen.

Kennis (deling): Samenwerking zorgt ervoor dat (waardevolle) *kennis* gedeeld wordt met elkaar.

Binnen STAAN werken wij nu als vier partners. STAAN staat voor Samenwerking Tynaarlo, Assen, Aa en Hunze, Noordenveld. Voor de gemeenten staan de 5 K's voorop zodat we het gewenste niveau van dienstverlening kunnen blijven bieden aan onze klanten. Het doel moet altijd zijn dat de samenwerking als geheel winst oplevert, daartoe is het credo binnen de samenwerking dat je soms iets moet laten en soms er een extra voordeel van hebt, wil een samenwerking succesvol zijn.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

Uw raad heeft eerder vragen gesteld over de ambtelijke samenwerking. Burgemeester Van Zuilen heeft u toegezegd geen onomkeerbare besluiten te nemen wat betreft de ambtelijke samenwerking voordat u verder geïnformeerd bent en kunt instemmen met deze ontwikkeling.

Binnen onze partnergemeenten binnen de samenwerking is de samenwerking ook onderwerp van gesprek. Om verder te gaan willen wij u nu ook vragen hiermee in te stemmen, zodat wij deze gedeelde ambitie kunnen voortzetten.

Wij hebben het onderzoek naar de mogelijke herindeling afgewacht. Nu Haren kiest voor het scenario Groningen/Ten Boer stellen wij voor om verder te gaan met de intergemeentelijke samenwerking binnen STAAN.

Wat ging er aan vooraf

De werkconferentie van de managementteams, waarin samenwerking in de bedrijfsvoering het centrale thema was, heeft tot een notitie geleid. (zie *bijlage startnotitie STAAN juli 2012*) Op de werkconferentie is besloten om de 'zeer kansrijke' taakvelden en onderwerpen nader te verkennen en van 'eigenaars' (opdrachtnemer) te voorzien. Aan de 'eigenaars' is gevraagd te komen met een opdrachtformulering. Zeer kansrijke taakvelden voor samenwerking zijn: Belastingen, Inkoop, Personeels en salarisadministratie, materieel openbare werken, mobiliteit, juridisch en de repro.

De ondernemingsraad van Tynaarlo heeft de gemeentesecretaris/directeur op 18 oktober 2012 een brief verzonden met hun preadvies over intergemeentelijk samenwerken, zij hebben hier een aantal adviezen en vragen in gesteld. Deze brief is op 07-02-2013 beantwoord door de bestuurder.

Er is een intentieverklaring van samenwerking tussen de 4 gemeenten opgesteld. Op 18 december 2012 is door het college van B&W van Tynaarlo dit principebesluit genomen. (ook de overige colleges hebben de verklaring besloten als principe besluit) De ondernemingsraden van de betrokken gemeenten is hierop om formeel advies gevraagd. Ook hebben zij hierbij de startnotitie STAAN toegezonden gekregen. Op 23 april 2013 hebben deze vier ondernemingsraden in gezamenlijkheid deze aanvraag beantwoord. Zij geven aan dat het niet nagelaten moet worden om via samenwerking positieve resultaten te behalen, maar we wel oog moeten hebben voor de factor personeel. Ook hebben zij behoefte aan meer informatie.

De ondernemingsraad van Tynaarlo is hierover meerdere malen informeel bijgepraat, maar ook tijdens de formele OV vergadering tussen de ondernemingsraden en bestuurder is dit aan de orde geweest. Binnen de gemeentelijke organisatie van Tynaarlo wordt actief gecommuniceerd over STAAN, via o.a. berichtgeving op intranet.

De huidige stand van zaken op het gebied van samenwerking binnen STAAN:

Belastingen: Om er voor te zorgen dat de uitwerking van STAAN past binnen de kaders van de verschillende gemeenteraden moeten we de besprekingen binnen de verschillende gemeenten afwachten. Dit heeft daardoor gevolgen voor de geplande samenvoeging op het gebied van belastingen. De planning was dat alle betrokken medewerkers vanaf 1 januari 2014 werken vanuit het gemeentehuis in Gieten. Deze samenvoeging verschuift van 1 januari 2014 met ruim een half jaar op naar, op z'n vroegst, 1 juli 2014. De ambtelijke werkgroepen blijven onverminderd doorgaan met de (denk-)processen die in gang zijn gezet. Daarnaast zijn er alvast nieuwe afspraken gemaakt waaronder een managementmeeting eind september en een bestuurlijk en stuurgroep overleg.

Inkoop: Het inkoopbeleid en de inkoopvoorwaarden zijn van de vier gemeenten zijn op elkaar afgestemd en in de uitwerking hiervan wordt in de loop van 2013/begin van 2014 gezamenlijk uitgewerkt door alle gemeenten. Diverse aanbestedingen zijn in 2013 gezamenlijk opgepakt. Een voorbeeld van een succesvolle gezamenlijke aanbesteding is de ICT voor de leerplicht. (Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de gezamenlijke aanschaf van een leerplichtsysteem. De implementatie is inmiddels afgerond. Dit is een bezuiniging van ongeveer €30.000,- per jaar) Er vindt overleg plaats over versnelling van de samenwerking inkoop en een mogelijk centraal inkoopbureau. Alle mogelijk varianten worden in beeld gebracht.

Personeels en salarisadministratie: Eind 2012 is onderzoek gedaan naar samenwerking op het gebied van de Personeels en salarisadministratie. Onderzocht is op welke punten samenwerking voor alle gemeenten meerwaarde heeft en of dit kan leiden tot een volledige deelname in de samenwerking. Conclusie van dit onderzoek is, dat samenwerking zeker tot de mogelijkheden behoort. Dit is reden geweest om een projectleider aan te stellen en een projectgroep te formeren, die de verdere mogelijke vorming van een gezamenlijke PSA gaat begeleiden. De projectgroep heeft nu als opdracht om de voorbereidingsfase in te gaan en met voorstellen te komen hoe we komen tot de inrichting van één centrale PSA.

ICT: Vanaf september 2012 maakt de werkgroep ICT ook deel uit van de Stuurgroep STAAN. Op ICT-gebied zijn we bezig om te kijken naar mogelijkheden om te samenwerken. Bij (eventuele) samenwerking is het namelijk van groot belang dat in een vroegtijdig stadium wordt gekeken naar de ict-consequenties. Dit om te voorkomen dat systemen niet met elkaar verbonden kunnen worden en desinvesteringen hiervan het gevolg zijn. Waar we naar toe willen, is dat de afzonderlijke gemeenten geen applicaties meer aanschaffen zonder dat de andere STAAN-gemeenten hierover worden geïnformeerd. We gaan tevens onderzoeken of gemeenten gebruik kunnen maken van elkaars applicaties of dat ze gezamenlijk besluiten over te gaan naar een nieuwe applicatie. De investeringsprogramma's worden met elkaar vergeleken om te bezien welke voordelen te behalen zijn. De stuurgroep STAAN heeft tevens in juni 2013 ingestemd om een visie ICT op te stellen voor STAAN.

ICT-Informatiebeveiliging

Recent(juni 2013) hebben de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo een Security Officer aangesteld. De Security Officer heeft als aandachtsgebied het ontwikkelen van beleid op het gebied van informatiebeveiliging en het zorgdragen voor implementatie en borging hiervan binnen de 4 STAAN gemeenten. Doordat wij als gemeenten samen optrekken hebben wij het aantrekken van deze Security Officer kunnen organiseren en financieren. Naast het kostenvoordeel dat het ons oplevert, wordt ook de kennis binnen de organisaties geborgd.

Materieel openbare werken;

Op de werkvloer is veel contact tussen de STAAN gemeenten. In tweemaandelijks gesprekken wordt gekeken naar onder andere de inzet van elkaars materieel om te komen tot een hogere bezettingsgraad, de inzet van elkaars specifieke kennis en de aanschaf van nieuw materieel en samenwerkingsvoordelen daarbij. Op managementniveau kijken we of we de samenwerking kunnen uitbreiden naar verkoop van specifieke afvalstromen (hout, metaal, papier), de grondbank problematiek en de inzet kennis op aanpalende technische terreinen.

BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie):

Wij worden als gemeenten in onze rol van bronhouder geconfronteerd met de wettelijke invoering, het beheer en het onderhoud van de BGT. De komende periode vindt de transitie plaats om de BGT op te

bouwen. In deze fase werken de gemeenten huidige topografiebestanden op naar de BGT. De invoering neemt tot en met 2015 in beslag. De BGT zal op 1 januari 2016 klaar moeten zijn. Er is binnen de samenwerking STAAN een projectleider aangesteld om per 1 januari 2016 een gezamenlijke BGT in te voeren.

Mobiliteit/duurzame inzetbaarheid: De behoefte om een projectleider aan te stellen is aangegeven bij de stuurgroep. Het doel is om samen met de stuurgroep richting te bepalen op het thema duurzame inzetbaarheid en nauwere samenwerking als het gaat om mobiliteit. Met andere woorden: naar welke stip op de horizon streeft de stuurgroep op het gebied van duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.

Juridisch: In mei 2013 is de projectgroep STAAN-juridisch gestart. Deze projectgroep bekijkt waar kansen en bedreigingen liggen op het gebied van samenwerking. In eerste instantie wordt onderzocht of er op het gebied van behandeling van bezwaren en klachten samengewerkt kan worden. Verder is kennisdeling een aandachtspunt.

Repro: Bij een eerste inventarisatie werd duidelijk dat een aantal belangrijke contracten op het gebied van repro afloopt op 1 januari 2016. Daarnaast is er gekeken naar het hele facilitaire werkveld. Op andere onderdelen lopen al eerder dan 2016 contracten af en kunnen we voordeel behalen door gezamenlijk facilitaire producten in te kopen. Er is nu een plan voor de korte en de langere termijn ontwikkeld. Op korte termijn bijvoorbeeld kunnen we quick wins behalen door het gezamenlijk inkopen van facilitaire producten zoals kantoorartikelen en drukwerk. Op langere termijn willen we onderzoek doen naar een structurele samenwerkingsvorm die de vier gemeenten ondersteunt op het gebied van facilitaire zaken. Er ligt nu een opdracht voor een haalbaarheidsonderzoek naar vormen van Shared Services.

Samenwerking in de toekomst

Het is op dit moment moeilijk te zeggen wat de stip op de horizon is. Het zou kunnen eindigen met samenwerking op onderdelen, maar ook een ambtelijke samenvoeging zou deze stip kunnen zijn. Het is niet alleen afhankelijk van de uitwerking van de diverse akkoorden op rijksniveau. Ook de (nadere) standpuntbepaling van de diverse gemeenten is hierop van invloed. Hetgeen wat wel zeker is, is dat de samenwerking altijd vormgegeven wordt binnen de door de raad vastgestelde kaders.

Binnen het samenwerkingsmodel wordt ook gezocht naar de mogelijkheid om facultatief deel te nemen aan één van de projecten afhankelijk van omstandigheden en behoeften van de participerende gemeente.

Proces in raden van Noordenveld, Assen en Aa en Hunze

Inmiddels is binnen een aantal raden van de STAAN-gemeenten de samenwerking onderwerp van gesprek. De gemeenteraad van Noordenveld heeft bij motie (in mei 2013) uitgesproken dat er geen onomkeerbare beslissingen genomen worden met betrekking tot samenwerking. Er wordt nu door een commissie van de gemeente Noordenveld een advies voorbereid, welke wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Het advies zal in december 2013 of januari 2014 in de gemeenteraad worden besproken. De raad van Assen is in september geïnformeerd over de samenwerking door middel van een brief. In de gemeenteraad van Aa en Hunze is in september 2013 ook over samenwerkingsscenario's gesproken, de gemeente Aa en Hunze toen heeft gekozen voor intergemeentelijke samenwerking.

Door middel van de reguliere P&C cyclus houden wij u op de hoogte van de voortgang van en de ontwikkelingen binnen STAAN. Wij verantwoorden ons op basis van de 5 K's. Wij informeren u op eenzelfde wijze als ook gesteld in de notitie 'verbonden partijen'.

Hoe informeren we de inwoners?

We bepalen de richting, hierna gaan we deze aspecten invullen.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

Idem

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

Idem

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

P. Adema,

burgemeester

mr. J.P.J. van Muijen,

secretaris